

Neculai TABĂRĂ
Emil HOROMNEA
Mirela-Cristina MIRCEA

CONTABILITATE INTERNATIIONALĂ

MOLDOVA

Neculai TABĂRĂ
Emil HOROMNEA
Mirela-Cristina MIRCEA

CONTABILITATE
INTERNAȚIONALĂ

Coperta: *Cristian Almășanu*

Tehnoredactare: Mirela-Cristina Mircea

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

ISBN 978-973-168-051-4

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2010

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

Neculai TABĂRĂ
Emil HOROMNEA
Mirela-Cristina MIRCEA

CONTABILITATE INTERNATIONĂLĂ

Ediția a II-a

Prefață Bernard COLASSE

TIPO MOLDOVA

Referenți științifici:

prof. univ. dr. Mihai RISTEA

prof. univ. dr. Atanasiu POP

Autori:

Neculai Tabără (coordonator): capitolele 1 – 20

Emil Horomnea: capitolele 1 - 6, 16, 17, 18

Mirela-Cristina Mircea: capitolele 1 – 20

Cuprins

Cuprins 5

Prefață 31

PARTEA I

CONTEXTUL INTERNAȚIONAL AL CONTABILITĂȚII 35

CAPITOLUL 1

Introducere în contabilitatea internațională 37

CAPITOLUL 2

Cauzele diferențelor internaționale în domeniul contabilității 55

2.1. Mediul socio-politic 60

2.2. Mediul extern și cultura 61

2.3. Sistemul juridic 64

2.4. Nivelul dezvoltării economice 66

2.5. Sursele de finanțare 67

2.6. Legătura dintre contabilitate și fiscalitate 68

2.7. Inflația 69

2.8. Profesia contabilă 69

2.9. Sistemul educațional 71

2.10. Religia 71

2.11. Alte influențe 72

CAPITOLUL 3

Diferențe semnificative privind sistemul de raportare financiară 73

3.1. Concepte de bază.....	73
3.2. Metode de evaluare: Costul istoric/metode actuariale.....	74
3.3. Politica privind provizioanele și rezervele	75
3.4. Baza de evaluare a elementelor patrimoniale.....	76
3.5. Metode de consolidare	76
3.6. Uniformitate.....	77
3.7. Structura situațiilor financiare	78

CAPITOLUL 4

Clasificarea contabilă internațională 81

4.1. Abordarea extrinsecă.....	82
4.1.1. Clasificarea lui Mueller din 1967	82
4.1.2. Clasificarea lui Mueller din 1968.....	83
4.1.3. Clasificarea lui Seidler (1967) și a American Accounting Association (1977)	84
4.1.4. Clasificarea lui Gray din 1988.....	84
4.1.5. Clasificarea lui Bernard Colasse	85
4.1.6. Clasificarea lui Puxty	86
4.1.7. Clasificarea lui Nobes din 1998	87
4.2. Abordarea intrinsecă	88
4.2.1. Clasificarea lui Da Costa, Bourgeois și Lawson (1978), Frank (1979), Nair și Frank (1980) și Goodrich (1982)	88
4.2.2. Clasificarea lui Nobes (1984).....	89
4.2.3. Clasificarea lui Nobes (1992).....	91

CAPITOLUL 5

Armonizare și convergență contabilă pe plan internațional..... 93

5.1. Globalizarea, dimensiune a lumii contemporane	93
5.1.1. Conceptul de globalizare	93
5.1.2. Factorii determinanți ai globalizării	95
5.2. Conceptele de normalizare, armonizare, convergență și internaționalizare	97
5.3. Organisme implicate în procesul armonizării contabile.....	103
5.3.1. Organisme implicate în procesul armonizării contabile pe plan regional.....	104
A) Uniunea Europeană și Comisia Europeană	104
B) OECD – Organization For Economic Cooperation And Development	105
C) SEC - Securities and Exchange Commission	106
D) FASB - Financial Accounting Standards Board.....	107
E) SEEPAD – South Eastern European Partnership on Accountancy Development	108

5.3.2. Organisme implicate în procesul armonizării contabile pe plan internațional	109
A) ONU – Organizația Națiunilor Unite	109
B) AISG – Accounting International Study Group	111
C) IASC – International Accounting Standards Committee.....	112
D) IASCF – IASC Foundation	114

5.4. Eforturile U.E. îndreptate către armonizare – Directivele europene. 118

5.3.1. Directivele europene din domeniul contabilității	120
5.3.2. De ce IFRS în Europa?.....	123
5.3.3. Mecanisme de introducere a IFRS în Europa.....	125
5.3.3.1. Reglementarea europeană.....	125
5.3.3.2. Cadrul contabil european.....	126

CAPITOLUL 6

Către o contabilitate internațională – Referențialul IASB 129

6.1. Evenimente care au pregătit armonizarea înainte de 1973	129
6.2. International Accounting Standards Committee (IASC) (1973-2000) 130	
6.3. International Accounting Standard Board - IASB din 2001 până în prezent.....	139
6.4. Standardele Internaționale de Raportare Financiară	146
6.5. Impactul tehnologiei și comunicării asupra raportării financiare internaționale.....	154

PARTEA a II-a

RAPORTAREA FINANCIARĂ PE ȚĂRI..... 161

CAPITOLUL 7

Contabilitatea în Marea Britanie – U.K. G.A.A.P 163

7.1. Surse de drept.....	163
7.2. Organisme normalizatoare în Marea Britanie	164
7.3. Profesia contabilă britanică	170
7.4. Cadrul contabil general	173
7.5. Reguli de prezentare a situațiilor financiare	181
7.6. Tendințe în evoluția contabilității britanice.....	185

CAPITOLUL 8

Sistemul contabil american – U.S. G.A.A.P.....	189
8.1. Surse de drept.....	189
8.2. Organisme normalizatoare în SUA - F.A.S.B.....	191
8.3. Profesia contabilă în SUA.....	195
8.4. Cadrul contabil general	197
8.5. Reguli de prezentare a situațiilor financiare	201
8.6. Tendințe în evoluția contabilității americane	210

CAPITOLUL 9

Sistemul contabil olandez	215
9.1. Surse de drept.....	215
9.2. Organisme normalizatoare.....	217
9.3. Profesia contabilă în Olanda	218
9.4. Cadrul contabil general	219
9.5. Reguli de prezentare a situațiilor financiare	221
9.6. Tendințe în evoluția contabilității olandeze	221

CAPITOLUL 10

Sistemul contabil francez.....	223
10.1. Surse de drept.....	224
10.2. Organisme normalizatoare în Franța.....	227
10.3. Profesia contabilă în Franța	232
10.4. Cadrul contabil general francez.....	234
10.5. Reguli de prezentare a situațiilor financiare	242
10.6. Tendințe în evoluția contabilității franceze	248

CAPITOLUL 11

Sistemul contabil german	253
11.1. Surse de drept.....	253

11.2. Organismul de normalizare german - German Accounting Standards Committee (GASC)	257
11.3. Profesia contabilă în Germania	262
11.4. Cadrul contabil general german	264
11.5. Reguli de prezentare a situațiilor financiare	269
11.6. Tendințe în evoluția contabilității germane	273

CAPITOLUL 12

Sistemul contabil japonez	275
12.1. Surse de drept.....	275
12.2. Organisme de normalizare în Japonia	277
12.3. Profesia contabilă în Japonia	279
12.4. Cadrul contabil general	282
12.5. Reguli de prezentare a situațiilor financiare	285
12.6. Tendințe în evoluția contabilității japoneze.....	288

CAPITOLUL 13

Tendințe actuale în evoluția contabilității în alte țări	291
13.1. Canada	291
13.2. Australia.....	296
13.3. Noua Zeelandă.....	298
13.4. China	299

PARTEA a III-a

REPERE ÎN CONTABILITATEA INTERNAȚIONALĂ	303
--	------------

CAPITOLUL 14

Consolidarea	305
14.1. Repere istorice	305
14.2. Definirea conceptului de grup.....	306

14.3. Încercări de armonizare a practicilor de consolidare	307
14.3.1. Uniunea Europeană	307
14.3.2. IASB.....	312
14.4. Diferențe naționale în sfera consolidării	319
14.5. Metode de consolidare	325
14.5.1. Metoda achiziției	325
14.5.2. Metoda punerii în echivalență	327
14.5.3. Metoda consolidării proporționale	328
14.6. Tratamentul contabil al fondului comercial	329

CAPITOLUL 15

Conversia tranzacțiilor și a situațiilor financiare în monedă străină.....

15.1. Conversia tranzacțiilor în valută	332
15.1.1. Principii generale	332
15.1.2. Contabilitate de angajamente sau prudență ?	333
15.1.3. Diferențe naționale în problema conversiei tranzacțiilor în valută.....	334
15.2. Conversia situațiilor financiare în valută.....	337
15.2.1. Metode de conversie a situațiilor financiare.....	337
15.2.2. Metoda temporală sau metoda cursului de închidere?.....	339
15.2.3. Diferențe naționale în problema conversiei situațiilor financiare.....	341
15.3. Alternative la conversia pe baza cursurilor de schimb.....	345
15.4. Operațiuni de arbitraj valutar	346

CAPITOLUL 16

Raportarea pe segmente operaționale .....

16.1. Argumente în favoarea raportării pe segmente operaționale	349
16.2. Repere istorice	351
16.3. Reguli de prezentare a informațiilor pe segmente – Diferențe naționale	354
16.3.1. Prevederile Standardelor internaționale de raportare financiară.....	355
16.3.2. Prevederile normelor americane (US GAAP)	356
16.3.3. Prevederile normelor britanice	358
16.3.4. Prevederile Directivelor UE	359
16.3.5. Prevederile normelor germane	359
16.4. Criterii de delimitare a segmentelor raportabile.....	360

CAPITOLUL 17

Analiză financiară internațională	363
17.1. Introducere	363
17.2. Abordări în analiza financiară internațională.....	365
17.3. Factori de eterogenitate în analiza financiară internațională	367
17.3.1. Prezentarea situațiilor financiare	367
17.3.2. Modalități de finanțare	370
17.3.3. Influențe ale dreptului și fiscalității	371
17.4. Dificultăți în analiza financiară internațională	372
17.4.1. Perimetrul de consolidare.....	372
17.4.2. Reevaluarea activelor	374
17.4.3. Amortismentele și ajustările de valoare	375
17.4.4. Operațiunile de leasing financiar.....	376
17.4.5. Tratatamentul contabil al goodwill-ului	377
17.4.6. Impozitele amânate	378
17.4.7. Capitalizarea cheltuielilor.....	379
17.4.8. Tratatamentul operațiunilor în monedă străină.....	379
17.4.9. Elementele extraordinare și elementele excepționale.....	380
17.4.10. Schimbările în metodele contabile	381
17.5. Indicatorii financiari în analiza internațională	382
17.6. Analiza financiară pe baza Standardelor Internaționale de Raportare Financiară	390

CAPITOLUL 18

Auditul pe plan internațional.....	431
18.1. Introducere	431
18.2. Factori care au condus la internaționalizarea auditului.....	432
18.2.1. Apariția și extinderea companiilor multinaționale	432
18.2.2. Dezvoltarea piețelor financiare internaționale.....	433
18.2.3. Extinderea firmelor de contabilitate pe plan internațional	434
18.3. Diferențe naționale în sfera auditului.....	436
18.4. Normalizare internațională în domeniul auditului	437
18.4.1. Eforturi europene de reglementare în domeniul auditului.....	438
18.4.2. International Federation of Accountants – IFAC	439
18.4.3. Standardele internaționale de audit	443
18.5. Etică, deontologie, standarde tehnice și controlul calității în auditul internațional	445
18.5.1. Etică	445
18.5.2. Standarde tehnice	447

18.5.3. Controlul calității	447
18.5.4. De la fraudă și eroare la scandalurile financiare internaționale.....	448
18.5.4.1 Enron	449
18.5.4.2 Arthur Andersen	453
18.5.4.3 Parmalat.....	455
18.5.4.4. Worldcom.....	459
18.5.4.5. Barings	462
18.5.4.6. Scandaluri financiare actuale.....	463
18.6. Armonizare și convergență în sfera auditului	469
18.6.1. Organizații regionale ale IFAC	469
18.6.2. Eforturi de armonizare	470

CAPITOLUL 19

Contabilitatea de gestiune în perspectivă internațională 473

19.1. Evoluția și transformarea contabilității de gestiune 474

19.1.1. Faze în dezvoltarea contabilității de gestiune.....	474
19.1.2. Definiția, obiectivele și cadrul conceptual al contabilității de gestiune.....	477
19.1.2.1. Concepte generale	479
19.1.2.2. Concepte legate de funcție.....	480
19.1.2.3. Concepte legate de utilitatea rezultatelor.....	481
19.1.2.4. Concepte legate de procese și tehnici	481
19.1.2.5. Concepte legate de capacitățile funcțiilor.....	482
19.1.3. Concluzii	483

19.2. Aspecte ale contabilității de gestiune la nivelul companiilor multinaționale..... 484

19.2.1. Tabloul de bord, raportarea financiară și managementul riscului	486
19.2.1.1. O nouă generație de tablouri de bord.....	486
19.2.2.2.Tabloul de bord între sistem de monitorizare sau de raportare.....	487
19.2.2. Integrarea sistemelor de informare ale tabloului de bord executiv în strategia decizională a întreprinderii.....	496
19.2.3. Concluzii	498

19.3. Perspective internaționale în contabilitatea de gestiune..... 499

19.3.1. Contabilitatea de gestiune și procesul de conducere	499
19.3.2. Perspective internaționale în controlul de gestiune	502

19.4. Guvernanța corporatistă și contabilitatea de gestiune 503

19.4.1. Definierea conceptului de guvernanță corporatistă.....	503
19.4.2. Guvernanța corporatistă – o necesitate.....	505
19.4.3. Construcția noii guvernante.....	507
19.4.4. Guvernanța – un nou mod de conducere	508
19.4.5. Metode de evaluare a nivelului de conducere corporatistă.....	510
19.4.6. Guvernanța sistemului de informare	512
19.4.7. Adaptarea sistemului de informare la gestiunea schimbării	513
19.4.8. Consecințele aplicării procedurilor de guvernare corporatistă	514
19.4.9. Dezvoltarea contabilității de gestiune în condițiile guvernantei corporatiste.....	515

CAPITOLUL 20

Contabilitatea de mediu în perspectivă internațională.....	517
20.1. Delimitări conceptuale	517
20.2. Tendințe în evoluția contabilității de mediu	521
20.3. Apariția unui referențial mondial în materie de gestiunea și contabilitatea mediului	526
20.4. Globalizare și normalizare în comunicarea de mediu	528
20.4.1. Influențarea piețelor prin intermediul rapoartelor de mediu.....	530
20.4.2. Spre reglementarea conținutului rapoartelor de mediu și a situațiilor financiare anuale	530
20.4.3. Internaționalizarea întreprinderilor și difuzarea normelor de mediu	532
20.5. Informațiile de mediu și sociale în analiza performanței globale a întreprinderii	533
20.5.1. Utilizarea informațiilor extra-contabile, în special a celor de mediu și sociale, în evaluarea performanței globale a întreprinderii	534
20.5.2. Încercări de normalizare internațională	537
20.6. Conceptele nefinanciare și impactul lor asupra evaluării performanței	539
20.6.1. Evaluarea performanței de mediu – ISO 14031	539
20.6.2. Concepte pentru o problemă de mediu și socială	540
20.7. Dezvoltarea durabilă și contabilitatea de mediu	542
20.7.1. Delimitări conceptuale privind dezvoltarea durabilă.....	543
20.7.2. Modelul de afacere și dezvoltarea durabilă	545
20.7.3. Istoricul conturilor de mediu	548
20.7.3.1. Experiența Europeană.....	549
20.7.3.2. Experiența Americii de Nord.....	551
20.7.3.3. Experiența Sud-Est Asiatică	553
20.7.3.4. Concluzii generale privind cele trei experiențe	554
20.7.4. Conexiunea dintre etică, dezvoltarea durabilă și interesele economice.....	557
20.8. Concluzii privind aplicarea unei contabilități de mediu pe plan mondial.....	558
Bibliografie.....	561

Contents

Contents	5
Preface	31

PART ONE

INTERNATIONAL BACKGROUND OF ACCOUNTING	35
---	-----------

CHAPTER 1

Introduction to international accounting	37
---	-----------

CHAPTER 2

Causes of difference in international accounting	55
2.1. Social and political environment.....	60
2.2. External environment and culture.....	61
2.3. Legal system.....	64
2.4. Level of economic development	66
2.5. Funding sources.....	67
2.6. The relation between accounting and taxes	68
2.7. Inflation.....	69
2.8. Accounting profession.....	69
2.9. Educational system.....	71
2.10. Religion	71
2.11. Other influences	72

CHAPTER 3

Significant differences regarding the financial reporting system.	73
3.1. Basic concepts	73
3.2. Valuation methods: historical cost/actuarial methods.....	74

3.3. Policy regarding the provisions and the reserves	75
3.4. Measurement of the elements of financial statements	76
3.5. Methods of business combinations.....	76
3.6. Conformity	77
3.7. Structure of financial statements	78

CHAPTER 4

The clasification of international accounting	81
4.1. Extrinsic approach	82
4.2. Intrinsic approach.....	88

CHAPTER 5

International harmonization and convergence of accounting.....	93
5.1. Globalization, dimension of contemporary world.....	93
5.2. The concepts of standardization, harmonization, convergence, and internationalisation	97
5.3. Bodies involved in the process of accounting harmonization.....	103
5.4. The efforts of European Union directed towards harmonization – european directives	118

CHAPTER 6

Reference materials about IASB.....	129
6.1. Events before 1973	129
6.2. International Accounting Standards Committee (IASC) (1973-2000)	130
6.3. International Accounting Standard Board - IASB from 2001 until present time	139
6.4. International Financial Reporting Standards	146
6.5. The impact of IT&C on international financial reporting	154

PART TWO

FINANCIAL REPORTING BY COUNTRY	161
---	------------

CHAPTER 7

Accounting in United Kingdom – U.K. G.A.A.P	163
7.1. Law sources.....	163
7.2. Normalization bodies in UK.....	164
7.3. British accounting profession.....	170
7.4. Accounting framework	173
7.5. The presentation of financial statements	181
7.6. Trends in the evolution of British accounting	185

CHAPTER 8

American accounting system – U.S. G.A.A.P.....	189
8.1. Law sources.....	189
8.2. Normalization bodies in USA - F.A.S.B	191
8.3. Accounting profession in USA	195
8.4. Accounting framework	197
8.5. The presentation of financial statements	201
8.6. Trends in the evolution of American accounting	210

CHAPTER 9

The accounting system in Netherlands	215
9.1. Law sources.....	215
9.2. Normalization bodies	217
9.3. Accounting profession in Netherlands.....	218
9.4. Accounting framework	219
9.5. The presentation of financial statements	221
9.6. Trends in the evolution of Dutch accounting.....	221

CHAPTER 10

The accounting system in France.....	223
10.1. Law sources.....	224

10.2. Normalization bodies in France	227
10.3. Accounting profession in France	232
10.4. Accounting framework	234
10.5. The presentation of financial statements	242
10.6. Trends in the evolution of French accounting	248

CHAPTER 11

The accounting system in Germany	253
11.1. Law sources.....	253
11.2. German Accounting Standards Committee (GASC).....	257
11.3. Accounting profession in Germany	262
11.4. Accounting framework	264
11.5. The presentation of financial statements	269
11.6. Trends in the evolution of German accounting	273

CHAPTER 12

The accounting system in Japan.....	275
12.1. Law sources.....	275
12.2. Normalization bodies in Japan.....	277
12.3. Accounting profession in Japan	279
12.4. Accounting framework	282
12.5. The presentation of financial statements	285
12.6. Trends in the evolution of Japanese accounting.....	288

CHAPTER 13

Actual trends in the evolution of accounting in other countries.	291
13.1. Canada	291
13.2. Australia.....	296
13.3. New Zealand	298
13.4. China	299

PART THREE

CONCEPTS REGARDING INTERNATIONAL ACCOUNTING .. 303

CHAPTER 14

Accounting for business combinations	305
14.1. Historical background	305
14.2. The definition of business group	306
14.3. Attempts to harmonize the business combination practices	307
14.4. National differences	319
14.5. Methods of accounting for business combinations.....	325
14.6. Goodwill	329

CHAPTER 15

Foreign currency transactions.....	331
15.1. Translating foreign currency amounts into the functional currency	332
15.2. Translation of foreign financial statements	337
15.3. Alternatives to translation based on exchange rates	345
15.4. Currency arbitrage	346

CHAPTER 16

Operating segments reporting	349
16.1. Arguments in favor for segment reporting	349
16.2. Historical background	351
16.3. Disclosure requirements – national differences.....	354
16.4. Criteria for the recognition of operating segments	360

CHAPTER 17

International financial analysis	363
17.1. Introduction	363
17.2. Approaches in international financial analysis.....	365

17.3. Heterogeneous factors in international financial analysis.....	367
17.4. Difficulties in financial analysis	372
17.5. Financial indicators in international analysis.....	382
17.6. Financial analysis based on IFRS	390

CHAPTER 18

Audit worldwide	431
18.1. Introduction.....	431
18.2. Factors leading to the internationalization of audit.....	432
18.3. National differences	436
18.4. International normalization of audit.....	437
18.5. Ethics, technical standards and quality control in audit	445
18.6. Harmonization and convergence in audit	469

CHAPTER 19

Management accounting in international perspective.....	473
19.1. The evolution and the changes of management accounting	474
19.2. Management accounting in multinational companies	484
19.3. International perspectives in management accounting	499
19.4. Corporate governance and management accounting.....	503

CHAPTER 20

Environmental accounting	517
20.1. Concepts.....	517
20.2. Trends in the evolution of environmental accounting	521
20.3. Apariția unui referențial mondial în materie de gestiunea și contabilitatea mediului	526
20.4. Globalization and normalization in the environment communication	528
20.5. Environmental and social information in the analysis of global performance of the enterprise.....	533

20.6. Non-financial concepts and their impact on the valuation of performance.....	539
20.7. Sustainable development and environmental accounting.....	542
20.8. Conclusions concerning applying environmental accounting worldwide.....	558
References	561

Sommaire

Sommaire.....	5
---------------	---

Avant-propos	31
--------------------	----

PREMIÈRE PARTIE

LE CONTEXTE INTERNATIONAL DE LA COMPTABILITÉ	35
--	----

CHAPITRE 1

Introduction dans la comptabilité internationale.....	37
---	----

CHAPITRE 2

Les causes des différences internationales en matière de comptabilité.....	55
---	----

2.1. L'environnement sociopolitique.....	60
--	----

2.2. L'environnement externe et la culture	61
--	----

2.3. Le système juridique	64
---------------------------------	----

2.4. Le niveau du développement économique	66
--	----

2.5. Les sources de financement	67
---------------------------------------	----

2.6. Les liens entre comptabilité et fiscalité.....	68
---	----

2.7. L'inflation	69
------------------------	----

2.8. La profession comptable.....	69
-----------------------------------	----

2.9. Le système éducatif	71
--------------------------------	----

2.10. La religion	71
-------------------------	----

2.11. Autres influences	72
-------------------------------	----

CHAPITRE 3

Différences significatives concernant le système de rapports financiers	73
--	----

3.1. Concepts de base	73
-----------------------------	----

3.2. Méthodes d'évaluation : le coût historique/les méthodes actuarielles ..	74
3.3. La politique concernant les provisions et les réserves.....	75
3.4. La base d'évaluation des éléments patrimoniaux	76
3.5. Méthodes de consolidation	76
3.6. L'uniformité.....	77
3.7. La structure des situations financières.....	78

CHAPITRE 4

La classification comptable internationale	81
4.1. Le point de vue extrinsèque.....	82
4.2. Le point de vue intrinsèque	88

CHAPITRE 5

Harmonisation et convergence comptable sur le plan international	93
5.1. La globalisation – une dimension du monde contemporain	93
5.2. Les concepts de normalisation, harmonisation, convergence et internationalisation	97
5.3. Les organismes impliqués dans le processus d'harmonisation comptable	103
5.4. Les efforts de l'UE orientés vers l'harmonisation – les Directives Européennes	118

CHAPITRE 6

Vers une comptabilité internationale – le référentiel IASB	129
6.1. Les événements qu'on préparé l'harmonisation avant le 1973	129
6.2. International Accounting Standards Committee (IASC) (1973-2000)	130
6.3. International Accounting Standard Board - IASB (de 2001 jusqu'au présent).....	139
6.4. Les normes internationales d'information financière.....	146
6.5. L'impact de la technologie et de la communication sur l'information financière internationale.....	154

DEUXIÈME PARTIE

LA COMMUNICATION DE L'INFORMATION FINANCIÈRE DANS DIFFÉRENTS PAYS..... 161

CHAPITRE 7

La comptabilité en Grande Bretagne – U.K. G.A.A.P.....163

- 7.1. Sources de droit 163
- 7.2. Organismes normalisateurs en Grande Bretagne 164
- 7.3. La profession comptable britannique..... 170
- 7.4. Le cadre comptable général 173
- 7.5. Règles de présentation des états financiers 181
- 7.6. Tendances dans l'évolution de la comptabilité britannique 185

CHAPITRE 8

Le système comptable américain – U.S. G.A.A.P.....189

- 8.1. Sources de droit 189
- 8.2. Organismes normalisateurs aux États-Unis - F.A.S.B 191
- 8.3. La profession comptable américaine 195
- 8.4. Le cadre comptable général 197
- 8.5. Règles de présentation des états financiers 201
- 8.6. Tendances dans l'évolution de la comptabilité américaine 210

CHAPITRE 9

Le système comptable hollandais.....215

- 9.1. Sources de droit 215
- 9.2. Organismes normalisateurs en Hollande 217
- 9.3. La profession comptable hollandaise..... 218
- 9.4. Le cadre comptable général 219
- 9.5. Règles de présentation des états financiers 221
- 9.6. Tendances dans l'évolution de la comptabilité hollandaise..... 221

CHAPITRE 10

Le système comptable français.....	223
10.1. Sources de droit.....	224
10.2. Organismes normalisateurs en France.....	227
10.3. La profession comptable française	232
10.4. Le cadre comptable général	234
10.5. Règles de présentation des états financiers	242
10.6. Tendances dans l'évolution de la comptabilité française.....	248

CHAPITRE 11

Le système comptable allemand.....	253
11.1. Sources de droit.....	253
11.2. L'organisme de normalisation allemand - German Accounting Standards Committee (GASC).....	257
11.3. La profession comptable en Allemagne	262
11.4. Le cadre comptable général	264
11.5. Règles de présentation des états financiers	269
11.6. Tendances dans l'évolution de la comptabilité allemande.....	273

CHAPITRE 12

Le système comptable japonais.....	275
12.1. Sources de droit.....	275
12.2. Organismes normalisateurs au Japon.....	277
12.3. La profession comptable japonaise.....	279
12.4. Le cadre comptable général	282
12.5. Règles de présentation des états financiers	285
12.6. Tendances dans l'évolution de la comptabilité japonaise.....	288

CHAPITRE 13

Tendances actuelles dans l'évolution de la comptabilité d'autres pays	291
--	------------

13.1. Canada	291
13.2. Australie	296
13.3. Nouvelle Zélande	298
13.4. Chine	299

TROISIÈME PARTIE

REPÈRES DANS LA COMPTABILITÉ INTERNATIONALE 303

CHAPITRE 14

La consolidation des comptes 305

14.1. Repères historiques	305
14.2. La définition du concept de group	306
14.3. Essais d'harmonisation des pratiques de consolidation.....	307
14.4. Différences nationales dans le domaine de la consolidation	319
14.5. Méthodes de consolidation	325
14.6. Le traitement comptable du fonds commercial.....	329

CHAPITRE 15

La conversion des transactions et des états financiers en monnaies étrangères 331

15.1. La conversion des transactions en devise.....	332
15.2. La conversion des états financiers en devises	337
15.3. Alternatives pour la conversion fondée sur les taux de change.....	345
15.4. Opérations d'arbitrage de devises	346

CHAPITRE 16

Les rapports financiers pour les secteurs opérationnels 349

16.1. Arguments pour présenter des informations sectorielles	349
16.2. Repères historiques	351

16.3. Règles de présentation des rapports financiers pour les secteurs opérationnels – Différences nationales	354
16.4. Critères pour délimiter des secteurs opérationnels à présenter.....	360

CHAPITRE 17

Analyse financière internationale	363
17.1. Introduction.....	363
17.2. Discussions sur l'analyse financière internationale.....	365
17.3. Facteurs d'hétérogénéité dans l'analyse financière internationale...	367
17.4. Difficultés d'analyse.....	372
17.5. Les indicateurs financiers utilisés par l'analyse financière internationale.....	382
17.6. L'analyse financière fondée sur les IFRS.....	390

CHAPITRE 18

L'audit au niveau international	431
18.1. Introduction.....	431
18.2. Facteurs qui ont déterminé l'internationalisation de l'audit	432
18.3. Les différences nationales en matière d'audit	436
18.4. La normalisation internationale de l'audit	437
18.5. Etique, standards techniques et contrôle de qualité dans le domaine de l'audit international	445
18.6. Harmonisation et convergence dans le domaine de l'audit	469

CHAPITRE 19

La comptabilité de gestion dans la perspective internationale ...	473
19.1. L'évolution et la transformation de la comptabilité de gestion.....	474
19.2. Aspects de la comptabilité de gestion au niveau des compagnies multinationales	484
19.3. Perspectives internationales de la comptabilité de gestion.....	499
19.4. La gouvernance d'entreprise et la comptabilité de gestion	503

CHAPITRE 20

La comptabilité d'environnement dans la perspective internationale	517
20.1. Délimitations conceptuelles	517
20.2. Tendances dans l'évolution de la comptabilité d'environnement.....	521
20.3. L'apparition d'un référentiel mondial en matière de gestion et de comptabilité d'environnement	526
20.4. La globalisation et la normalisation de la communication d'environnement	528
20.5. Les informations sociales et d'environnement dans l'analyse de la performance globale de l'entreprise	533
20.6. Les concepts non financiers et leurs impact sur l'évaluation de la performance.....	539
20.7. Le développement durable et la comptabilité d'environnement.....	542
20.8. Conclusions concernant l'application de la comptabilité d'environnement sur le plan mondial.....	558
Bibliographie.....	561